

STRATEGIA COOPERĂRII ECONOMICE INTERNAȚIONALE: ASPECTE METODOLOGICE

*Aliona DANILIUC, drd., lect. univ., ULIM
Alexandru GRIBINCEA, dr. hab., prof. univ., ULIM
Silvestru MAXIMILIAN, dr. hab., prof. univ., ULIM*

În articolul dat autorii descriu esența cooperării și cele probleme strategice, care pot fi soluționate pe plan internațional doar prin cooperarea eforturilor. În acest context, autorii propun să înțelegem cooperare ca acțiunile câtorva companii, corporații dintr-o țară sau din mai multe țări care, prin activitățile sale, contribuie la realizarea unor scopuri de importanță economică, ecologică, socială pentru o regiune, o țară, mai multe țări sau pentru întreagă umanitate. Cooperările, în asemenea cazuri, contribuie la realizarea și a unor rezultate sinergice, creează premise pentru fiecare participant pentru ca acesta să-și desfășoare activitățile după propriile criterii de optimizare. Cooperările generează sisteme productive bazate pe principii și tehnologii moderne, pot fi multiramurale, creează premise pentru creșterea cererii, soluționarea unor probleme de tip marketing, creează un spațiu confortabil pentru activitățile tuturor subiecților economici.

Cuvinte cheie: cooperare, alianțe internaționale, tehnologii moderne, strategii promoționale.

Introducere. Cooperarea eforturilor a fost una dintre reacțiile cele mai semnificative la liberalismul clasic și la evoluția societății capitaliste din secolul al XIX-lea. Născută – în forma sa modernă – la jumătatea secolului menționat, cooperarea are rădăcini adânci în istorie. Ele s-au regăsit în proprietatea obștească a comunei primitive și au avut manifestări continue în istoria premodernă. Exegeții cooperăției moderne și contemporane apreciază – aproape unanim – că formele premoderne ale structurilor organizatorice asemănătoare se caracterizau prin spontaneitate, efemeritate, instincționalitate, fiind rezultatul unor împrejurări trecătoare și nu al asocierii libere și conștiente [4, p. 306].

După părerea autorilor, cooperăției moderne și contemporane îi este specific caracterul organizat. Ea s-a născut dintr-o necesitate profundă, proprie evoluției societății pe calea capitalistă și industrială. Controversată sub aspect doctrinar, cooperarea de consum a pornit ca un experiment practic și a dezvoltat o teorie proprie. Unii autori consideră, că cooperarea ar fi de natură să readucă în prezent experimente ale epocii premoderne. Alții, dimpotrivă, apreciază cooperarea ca o alternativă viabilă la modelele capitaliste și socialiste ale ultimelor două secole. Dincolo de asemenea controverse doctrinare rămâne realitatea, conform căreia, așa cum sublinia profesorul Gromoslav Mladenatz, „cooperarea este singurul experiment al secolului al XIX-lea care a reușit” [3, p. 150].

Pornită din necesitatea emancipării economice și sociale a maselor defavorizate de evoluția capitalistă a societății, cooperarea modernă, pe plan internațional, a reușit să se impună ca o realitate cu rezultate favorabile asupra participanților la activitatea sa. „Realitatea cooperativă este proba, că formula cooperatistă a izvorât din

STRATEGY OF INTERNATIONAL ECONOMIC COOPERATION: METHODOLOGICAL ASPECTS

*Aliona DANILIUC, PhD student, lecturer, ULIM
Alexandru GRIBINCEA, PhD, Professor, ULIM
Silvestru MAXIMILIAN, PhD, Professor, ULIM*

In the present article, the authors describe the essence of cooperation and those strategic problems that can be solved internationally only through cooperation efforts. In this context, the authors propose to understand cooperation as the actions of a few companies, corporations from one country or several countries that through their activities contribute to the achievement of goals of economic, ecological and social importance for a region, a country, many countries or for all humanity. Cooperation in such cases, contribute to realization of synergistic results and development of preconditions for each participant to carry out its activities according to its own optimization criteria. Cooperation generates productive systems based on principles and technologies, it can be multispectral, creates preconditions for demand increasing, solves some marketing problems, creates a comfortable space for the activities of all economic subjects.

Keywords: cooperation, international alliances, modern technologies, promotional strategies.

Introduction. Cooperation efforts were one of the most significant responses to classical liberalism and the development of capitalist society in the nineteenth century. Born – in its modern form – in the mid-century, cooperation has deep roots in history. They were found in the common property of the primitive society and had continuous manifestations in the pre-modern history. Modern and contemporary cooperation exegetes consider – almost unanimously – that the pre-modern forms of similar organizational structures were characterized by spontaneity, transience, instinctually, being the result of temporary circumstances, but not of free and conscious association [4, p.306].

According to the authors, modern and contemporary cooperation has the specific feature of being organized. It was born from a deep need that refers to the evolution of society towards capitalism and industry. Controversial under the aspect of doctrine, consumer cooperatives started as a practical experiment and developed their own theory. Some authors consider that cooperatives would be likely to bring in the present experiments of the pre-modern era. Others, however, consider cooperatives as a viable alternative to capitalist and socialist models of the past two centuries. Beyond such doctrinal controversies, the reality stands out according to which, as it professor Gromoslav Mladenatz stated, "Cooperative is the only experiment of the nineteenth century that succeeded" [3, p.150].

Started from the need of economic and social empowerment of disadvantaged masses of capitalist evolution of society, modern international cooperative succeeded in establishing itself as a reality with favourable results on participants regarding its activity.

nevoie și a corespuns stărilor de spirit și faptă ale timpului [4, p. 307]. Fără a violenta realității și sentimente, fără a răsturna instituții dovedite de folos, cooperativele corectează relele și înlesnesc așezarea lumii cu mai multă dreptate” [8].

Metode și metodologie. Condițiile grele de viață și muncă ale unor grupuri socioprofesionale au generat și stimulat ideea asocierii în producție, prestări de servicii, aprovizionare, achiziții și consum. Autorii afirmă și susțin, că sistemul cooperatist și cooperarea mondială au apărut ca urmare a sărăciei, a căutărilor unor rezolvări pentru asigurarea accesului la viața economică, la piață, la sprijinirea atingerii unui nivel de trai decent, în contextul existenței și menținerii unei inechități sociale. În plus, un factor stimulator a fost și viața socială, raporturile sociale, limitarea accesului în învățământ, educație, asistență medicală etc. Solidaritatea, ca fenomen social, s-a afirmat în direcția promovării și susținerii sistemului cooperatist de organizare [1, p. 220].

Încă de la începuturile lor, cooperativele au reprezentat o alternativă viabilă pentru promovarea intereselor legitime ale segmentelor dezavantajate ale populației. Populația rurală, refugiații, imigranții, șomerii, persoanele în vârstă și persoanele cu handicap au găsit în cooperative mijloacele necesare pentru a-și îmbunătăți propria situație [9].

Conținutul de bază. Cooperarea eforturilor, privită într-o viziune sistematică, reprezintă forță motrică a mișcării cooperatiste, dar și „calitățile esențiale”, care conferă eficiență operatorilor, distincție cooperativelor și valoare mișcării cooperatiste. Autorii insistă, că doar prin cooperare se poate lupta cu probleme strategice pe plan internațional, cât economice, atât și socio-politice, se poate prospera, se poate asigura prosperitatea celor care se asociază, se poate contribui la ridicarea gradului lor de civilizație.

Progresul tehnico-științific, tehnologic, inovațional al umanității este generator de efecte și pozitive, și negative, contribuie la modificări în mediul natural, la creșterea volatilității prețurilor la produsele finale, inclusiv la cele alimentare, agricole, de uz casnic, la creșterea neomogenă a numărului populației în profilul regiunilor, statelor și continentelor. Și, dacă posibilitățile științelor economice în procesele de soluționare a problemelor practice, mai mult sau mai puțin, sunt omogene în profilul statelor, apoi acestea (științele economice) nu întotdeauna sunt solicitate de către guvernele unor țări. În consecință, sunt create premise pentru creșterea deficitelor bugetare, a datoriilor de stat, instabilității financiare, a sistemelor de importanță vitală, problemele create devin de importanță (de gravitate) globală, devin generatoare de riscuri sub cele mai diverse forme. În aceste condiții, apare necesitatea de a grupa, a clasifica problemele generatoare de riscuri, de a stabili conexiunile directe și inverse între inputurile și outputurile sistemelor generatoare de riscuri, de a evidenția problemele, soluționarea cărora necesită cooperarea eforturilor la nivel internațional de către G-7, G-8, G-20, de către alianțele internaționale de cele mai diverse forme, inclusiv cooperatiste.

Pe Terra, în diverse regiuni, în condițiile globalizării apar cele mai diverse probleme după nivelul de

“Cooperative reality is proof that the cooperative formula c sprang from the need and corresponded to the mood and action of the time [4, p.307]. Without violating realities and feelings, without overthrowing institutions proven to bring benefit, cooperatives try to correct the wrong aspects and facilitate the world placement with more justice” [8].

Method and Methodology. Harsh conditions of life and work of socio-professional groups have generated and stimulated the idea of joint in production, services, procurement, purchasing, and consumption. The authors argue and state that cooperative system and global cooperative emerged as a result of poverty, of seeking solutions to ensure access to economic life, market, to help to achieve a decent standard of living, in the context of existence and maintenance of social inequities. In addition, a stimulating factor was social life, social relations, limited access to education, education, healthcare etc. Solidarity as a social phenomenon, stated in the direction of promotion, support of the cooperative system of organization [1, p.220].

Since their beginning, cooperatives were a viable alternative to promote the legitimate interests of disadvantaged segments of the population. Rural population, refugees, immigrants, the unemployed, the elderly and persons with disabilities found in cooperatives the means to improve their situation [9].

Body of paper. Cooperation of efforts, seen in a systematic vision, represents the driving force of the cooperative movement, and also "the essential qualities", which provide efficiency to co-operators, distinction to cooperatives and value to cooperative movement. The authors insist that only through cooperation we can fight with the strategic issues both at the international level and economic, and socio-political, and there can be progress, can be ensured the prosperity of those who are associated, the level of civilization can be increased.

Technical, scientific, technological and innovative progress of humanity is generating positive and negative effects, contributes to changes in the natural environment, to the increase of prices volatility of final products, including food, agricultural, household, to the heterogeneous increase of population in profile regions, countries, continents. And if possibilities of economic sciences in the process of practical solving of problems are more or less homogeneous in the profile of states, then they (economic sciences) are not always required by the governments of some countries. In consequences, preconditions are created for increasing budgetary deficits, public debt, financial instability, vital systems, and the created problems get a global importance (severity), become risks generating under the most diverse forms. In these circumstances there is a need to group, classify the risks generating problems, to establish direct connections between inputs and outputs of the risk generating systems, to highlight problems, whose solving requires international cooperation efforts by the G-7, G-8, G-20, the international alliances of the various forms, including cooperative.

On Earth, in different regions, in the context of

complexitate și conținut, soluționarea cărora necesită cooperarea eforturilor interstatale. Autorii concep cooperarea eforturilor ca acțiunile câtorva companii, corporații dintr-o țară sau din mai multe țări, care, prin activitățile sale, contribuie la realizarea unor scopuri de importanță economică, ecologică, socială pentru o regiune, o țară, mai multe țări sau pentru întreaga umanitate. Cooperările, în asemenea cazuri, contribuie la realizarea și a unor rezultate sinergetice, creează premise pentru fiecare participant, pentru ca acesta să-și desfășoare activitățile după propriile criterii de optimizare. Cooperările locale, regionale, naționale, interstatale, mondiale, în dependență de problema care trebuie să fie rezolvată, se transformă în „mecanisme”, pârghii, eforturi, care pot fi direcționate și gestionate.

Cooperările generează sisteme productive, bazate pe principii și tehnologii moderne, pot fi multiramurale, creează premise pentru creșterea cererii, soluționarea unor probleme de tip marketing, creează un spațiu confortabil pentru activitățile tuturor subiecților economici. Cooperările pot apărea „de la sine”, dar pot fi susținute și favorizate de infrastructura instituțională, productivă. Cooperările se fac, de regulă, în cadrul unor „aglomerații” de orașe, direcționate pentru crearea „conforturilor” reciproce, de exemplu – cooperare în producerea produselor lactate, în producerea materiei prime agricole. Autorii consideră, că cooperările contribuie nu numai la unele probleme de importanță națională, mondială, dar și la eficientizarea muncii, la reducerea șomajului, la implementarea inovațiilor și tehnologiilor performante.

Una din formele posibile de organizare a cooperărilor eforturilor sunt crearea alianțelor corporațiilor. Interesele, ce conduc la inițierea alianțelor, pot fi tendințele fiecărui participant de a ocoli anumite riscuri, extinderea pieței de desfacere, realizarea unor profituri suplimentare în urma creșterii volumului produsului final, realizarea efectelor sinergetice, crearea posibilităților de modernizare a tehnologiilor, de implementare a ideilor inovatoare.

În opinia autorilor, alianțe cooperatiste pot fi științifice, economice, ecologice, militare și sociale, în dependență de scopul urmărit de către subiecți, țările respective (exemplu: alianța BRICS). La nivelul mondial, unde sunt necesare eforturile tuturor țărilor (minimum a celor din G-20), alianțele pot fi constituite pentru soluționarea problemelor enumerate în blocurile (1)-(17) din schema-bloc din figura 1. Totodată, alianțele pot fi constituite în baza unor parteneriate, a unor uniuni, care, în consecință, pot contribui la realizarea unor premise, favoruri, condiții. Alianțele pot fi de tip tehnologii și de tip marketing, prin crearea de noi întreprinderi, structuri pot fi direcționate pentru soluționare problemelor strategice din spațiul rural, urban, regional etc. Alianțele, de regulă, apar între corporațiile care utilizează tehnologii de același nivel de eficiență (BRICS), între corporațiile din SUA, Japonia, UE, utilizatoare sau producătoare de tehnologii performante. Dintre ramurile cu produse finite și tehnologii complexe moderne, de performanță, putem enumera: farmaceutica, construcțiile, utilajele medicale, de telecomunicare, utilaje destinate computerelor, numite ramuri high-technology industries. Alte ramuri (medium-high technology industries) sunt:

globalization, the most different problems appear by the level of complexity and content, and solving them requires intergovernmental cooperation efforts. The authors conceive cooperation efforts as the actions of several companies, corporations from one country or several countries that through their activities contribute to the implementation of goals of economic, ecological and social importance for a region, a country or several countries, or even for humanity. Cooperation in such cases, contributes to achievement of synergistic results, create preconditions for each participant to carry out its activities according to its own optimization criteria. Local, regional, national, interstate and world cooperation, depending on the problem to be solved, are being transformed in "mechanisms", levers, efforts that can be directed and managed.

Cooperation generates productive systems based on principles and technologies, they can be multispectral, create preconditions for increasing demand, for solving the marketing type problems, create a comfortable space for the activities of all economic subjects. Cooperation can arise "by themselves", but can be supported and encouraged by institutional and productive infrastructure. Cooperation is usually under „agglomeration” of cities targeted for creating mutual "comforts", for example cooperation in producing products such as dairy, the production of agricultural raw materials. The authors consider that cooperation contributes not only to problems of national and worldwide importance, but it makes the work more effective, reduces unemployment, helps to implement innovations and performing technologies.

One of the possible forms of cooperation organization of efforts are the creation of corporate alliances. Interests, leading to initiation of alliances, may be tendencies of each participant to avoid certain risks; expansion of the market, achieving additional profits from the final product volume growth, achieving synergistic effects, creating opportunities for modernization of technologies, for implementation of innovative ideas.

In the authors' opinion, the cooperative alliances can be scientific, economic, environmental, military, social, depending on the purpose of the subjects, countries (eg BRICS alliance). At the global level, which requires the efforts of all countries (at least those from G-20), alliances may be formed to address the problems listed in (1)-(17) blocks from the block-diagram in Figure 1. However, alliances can be formed on the basis of partnerships, unions that therefore may contribute towards the creation of premises, favours and conditions. Alliances can be of type of technologies and marketing, through creation of new businesses, structures, they can be directed to solving strategic problems of rural, urban and regional area; alliances usually appear between corporations, using the same level of efficiency technologies (BRICS) between corporations in the U.S., Japan, EU, users or producers of performing technologies. Among the branches of finished products and modern complex technologies, of performance, there can be included: pharmaceutical, construction, medical

utilaje transport, chimie, constructoare de vehicule. Aceste ramuri sunt puternic dezvoltate în țările din G-7. BRICS, profitând de nivelul redus al remunerării muncii, s-a transformat într-o forță atractivă, în ultimii ani a reușit să-și crească considerabil PIB-ul.

Alianțe de lungă durată între țările din G-7 și țările din BRICS nu pot fi create, fiindcă: tehnologiile productive din BRICS sunt net inferioare tehnologiilor performante din țările din G-7; în țările din BRICS cererea la tehnologiile moderne, performante este lipsă, corporațiile producătoare de tehnologii nu au în aceste țări piață de desfacere; nivelul intelectual, profesionist al muncii din BRICS este sub nivelul cerințelor pentru angajarea în câmpul muncii la producerea tehnologiilor moderne, performante.

În activitățile cooperatiste, inclusiv cele internaționale, trebuie de ținut cont de următoarele realități: două sau mai multe părți cooperează în procesele de desfășurare a unor activități, fiecare din acestea urmărind propriul său scop – maximum efect, profit, venit, conforturi, minimum efort, costuri de producție, pierderi, impozite, disconturi; nici o parte din cadrul alianței cooperatiste, inclusiv cea internațională, nu va accepta cooperarea eforturilor în scopuri străine, de a favoriza, de a facilita, de a contribui la dezvoltarea altor părți în defavoarea propriilor interese economice, sociale, ecologice, politice și militare; în cadrul cooperărilor pot exista (și există) părți profitoare și părți defavorizate, generate de nivelul profesionist al managerilor, nu există cooperări în care toate părțile sunt în pierderi, sunt defavorizate; cooperările eforturilor generează efecte, favoruri neomogene părților componente alianței, unele părți pot fi chiar în pierderi, altele într-un câștig major, în dependență de profesionalismul și corectitudinea managerilor; cooperările nu pot fi tratate în calitate de activități economice cu efecte absolut pozitive; cooperările sunt generate de situații, de probleme economice concrete și se mențin doar pentru soluționarea acestora; cooperările nu sunt fixate, constante, rigibile, dar sunt flexibile în timp și în spațiu; cooperările bazate pe principii ideologice (de exemplu, solidaritatea țărilor comuniste), de regulă, sunt frauduloase, nu sunt longive, economic nu sunt justificate, unele părți sunt în pierderi, altele – în câștig provizoriu, nemeritat, creat artificial; cooperările părților nu pot fi ghidate, conduse, impuse administrativ din exterior; cooperările părților apar (și dispar) odată cu coincidența intereselor economice; structurile alianțelor cooperatiste se schimbă în dependență de modificările în structurile, problemele economice; cooperările părților pot fi ghidate numai de interesele economice ale fiecărui participant, membrul al alianței cooperatiste; alianțele cooperatiste pot fi menținute nu de contractele administrative, ci numai de cele economice reciproc, pentru fiecare parte, convenabile, profitabile.

Cooperările țărilor în procesele de soluționare a unor probleme rămân la discreția acestor țări. Însă, în ultimul secol, apar probleme, pentru soluționarea cărora cooperările între state sunt impuse și alternative activităților de cooperare nu există. Printre astfel de probleme enumerăm: elaborarea strategiilor creșterilor economice; atenuarea impactului negativ al crizelor financiare mondiale asupra economiilor naționale; comercializarea resurselor petroliere

equipment, telecommunication, equipment for computers, high-called industries. Other branches (medium-high Technology Industries) are: transport equipment, chemicals, construction of vehicles. These branches are strongly developed by G-7 countries. BRICS, taking the advantage of the reduced payroll turned into an attractive force, in recent years managing to considerably increase the GDP.

Long-term alliance between the G-7 countries and BRICS countries cannot be created because: BRICS productive technologies are significantly lower to the advanced technologies from G-7 countries; there is a lack of demand for modern and performing technologies in BRICS countries, corporations producing technologies do not have sales market in these countries; the intellectual and professional level of labor in BRICS is below the requirements for employment in manufacturing and performing technologies.

In cooperative activities, including the international ones, there should be taken into account the following realities: two or more parties cooperate in ongoing processes of activities, each of them, following its own aim - maximum effect, profit, revenue, comforts, minimum effort, production costs, losses, taxes, discounts; none of the parts of cooperative alliance, including international cooperation efforts will not accept foreign purposes in order to encourage, facilitate, to help develop other parties against their own economic, social, environmental, political, military interests; within cooperatives there can be (and are) profit and disadvantaged parts generated by the professional level of managers, there are no cooperations in which all parts are in loss, or disadvantaged; cooperations efforts generate effects, heterogeneous favors for alliance parts, some parts may even be in loss and other in a major gain depending on professionalism and fairness of managers; cooperation can not be treated as absolutely positive effects of economic activities; cooperations are generated by situations of specific economic issues and are maintained only for their solvment; cooperations are not fixed, constants, rigibile, they are flexible in time and space; cooperation based on ideological principles (eg, solidarity among communist countries) are usually fraudulent, not long, not economically justified, some parts are lost and others gain temporary, undeserved and artificially created profit; cooperations of parties may not be guided, led or externally administratively imposed; cooperations among parties appear (and disappear) with coincidence of economic interests; structures of cooperative alliances change depending on changes in structures, economic problems; cooperation between the parties may be guided solely by economic interests of the individual alliance member cooperative; cooperative alliances can be maintained not only by administrative contracts, but only by the economic ones each for each side, that are convenient and profitable.

Cooperation of the countries in the process of solving problems remain at the mercy of these countries. But in the last century, problems appear and their solvment requires cooperation between states and there is no alternative for

la prețuri discriminatorii pentru țările importatoare de resurse energetice; producerea produselor alimentare în condițiile modificărilor climatice; securizarea statelor aflate la intersecția intereselor strategice, geopolitice ale țărilor, dotate puternic militar; crearea instituțiilor internaționale, abilitate cu drepturi de soluționare a unor situații generatoare de crize financiare. Autorii consideră, că cooperările interstatale s-au transformat în condiții necesare, dar nu și suficiente pentru eficientizarea funcționării economiilor naționale.

Scopul forte ale unei țări în strategiile promoționale în relațiile economice externe în cadrul Alianței Cooperatiste este creșterea potențialului științifico-tehnologic. Rolul științei, inovațiilor, tehnologiilor în dezvoltarea economiei oricărei țări devine tot mai important, mai definitoriu. În „lanțul” cooperării interstatale: în câștig sunt țările producătoare de „idei”, țările ce pun accent pe dezvoltarea științei, pe implementarea succeselor progresului tehnico-științific; în pierderi sunt țările cu economii bazate pe tehnologii deeficiente. În condițiile penuriilor financiare, a ramurilor industriale dezvoltate, subvenționarea activităților agricole devine tot mai problematică. În acest context, politicile protecționiste, promovate de către stat, devin necesare. În pofida concluziilor teoretice ale macroeconomiei [2, p.315], care cu lux de amănunt demonstrează, că politicile nu influențează pozitiv asupra contului operațiunilor curente din balanța de plăți, un șir de țări insistent promovează măsuri implicite, explicite de susținere a producătorului autohton.

În perioada noiembrie 2008-mai 2012, țările G-20 au adoptat 652 de măsuri cu caracter protecționist, inclusiv în agricultură – 124, în industrie – 468 și în ramurile energetice – 60. Lideri în promovarea politicilor protecționiste sunt: India (87), Rusia (77), Argentina (73), SUA (61) și UE (55), inclusiv în profilul: ramurilor agricole – Rusia (25), China (18), Indonezia (17) și India (13); ramurilor industriale – India (66), Brazilia (58), Argentina (56), SUA (53), Rusia (47) și UE (45) [7, p. 123]. Politicile protecționiste, din considerente teoretice, nu sunt acceptate; din considerente practice, de către majoritatea țărilor sunt promovate. Printre factorii generatori de politici protecționiste enumerăm: valabilitatea prețurilor de cost, necesitatea de creare a premiselor pentru dezvoltarea economică a producătorului autohton. Autorii afirmă, că politicile protecționiste se pot solda cu impact pozitiv asupra creșterii potențialului economic dacă acestea sunt de scurtă durată; dacă resursele financiare, încasate prin taxarea importurilor, sunt strict direcționate spre dezvoltarea și perfecționarea tehnologiilor de producere a produsului respectiv.

Politicile paternaliste nu exclud cooperările interstatale, dimpotrivă – acestea, explicit, sunt politici protecționiste, implicit – politici de cooperare interstatale în scopul dezvoltării potențialului economic național. Cooperările interstatale sunt impuse de necesitatea soluționării unor probleme comune: modificări în mediul umanității, generate de natură, de om (5); consecințele negative ale gestionării, managementului defectuos, administrativ (12); instabilitatea (degradarea) sistemelor de importanță vitală (11); neomogenitatea creșterii numărului populației umane (7);

cooperation activities. Among these issues are: economic growth strategies development; mitigation of the negative impact of global financial crisis on national economies; selling oil resources on discriminatory prices for energy importing countries; food production under climate changes; security of states located at the intersection of strategic, geopolitical interests of countries heavily equipped military; creating international institutions vested with rights to settle some financial crisis generating situations. The authors consider that interstate cooperation has transformed into necessary conditions, but not sufficient for effective functioning of national economies.

The main purpose of a country in promotional strategies of foreign economic relations within the Cooperative Alliance is to increase the scientific-technological potential. Role of science, innovation, and technology in economic development of any country is becoming more important, more defining. In the "chain" of interstate cooperation: the countries producing "ideas" are in a win, they focus on the development of science, on the scientific and technical progress successes implementation; the countries that have inefficient technology-based economies are in loss. In terms of financial shortages and developed industries, subsidizing farming becomes more problematic. In this context protectionist policies promoted by the state, are needed. Despite the macroeconomic theoretical conclusions [2, p.315], which demonstrate in detail that policies not positively influence the current account balance of payments transactions, a number of countries strongly promote implicit measures, explicit of support of the local producers.

Between November 2008 and May 2012 the G-20 countries have adopted 652 character protectionist measures, including 124 in agriculture, in industry – 468, in the energy sector - 60. Leaders in promoting protectionist policies are India (87), Russia (77), Argentina (73), U.S. (61) EU (55), including in profile: agricultural branches - Russia (25), China (18), Indonesia (17), India (13); industries - India (66), Brazil (58), Argentina (56), U.S. (53), Russia (47) EU (45) [7, p.123]. Protectionist policies are not accepted from theoretical considerations; they are promoted by most countries from practical considerations. Among factors, generating protectionist policies there are included: cost price validity, the need to create prerequisites for economic development of local producers. Authors argue that protectionist policies may have a positive result on the growth of economic potential if they are short-lived; if financial resources collected by taxing of imports are narrowly targeted at development and improvement of production technologies of the product.

Paternalistic policies do not exclude interstate cooperation, on the contrary – they are explicitly protectionist policies and implicitly interstate cooperation policies to develop the national economic potential. Interstate cooperation is imposed by the need to solve common problems: changes in the human environment caused by the nature, or man (5); the negative consequences of management, poor and administrative management (12); instability (degradation) of the vital

neomogenitatea veniturilor populației (8); deficiturile bugetare, datoriile de stat (9). Acestea (problemele) sunt multiplicare de volatilitatea prețurilor la produsele agricole, la resursele energetice (6), de instabilitatea sistemelor financiare (fig. 1).

În opinia autorilor, problemele, agregate în blocurile (5)-(12), au impact negativ asupra tuturor activităților umane la nivel mondial și nu pot fi soluționate de una sau câteva țări separat. Aceste probleme pot fi depășite numai dacă în procesele de soluționare vor fi antrenate toate țările. În acest scop, sunt necesare cooperările interstatale pentru creșterea posibilităților științelor economice, progresului tehnico-științific, tehnologic, inovațional (blocurile (3) și (1) din figura 1) în profitul tuturor țărilor.

systems (11); heterogeneity of human population growth (7); heterogeneity of household income (8); budget deficits, public debt (9). These (issues) are multiplied by the volatility of agricultural prices, the energy (6), the instability of financial systems (Fig. 1).

In the authors' opinion, issues aggregated in blocks (5)-(12), have a negative impact on all human activities worldwide and can not be solved by one or several countries separately. These problems can be overcome only if in solving processes all countries will be involved. For this purpose, intergovernmental cooperation is necessary to increase the possibilities of economic, technological, innovation and scientific progress, (blocks (3) and (1) from Figure 1) for the benefit of all countries.

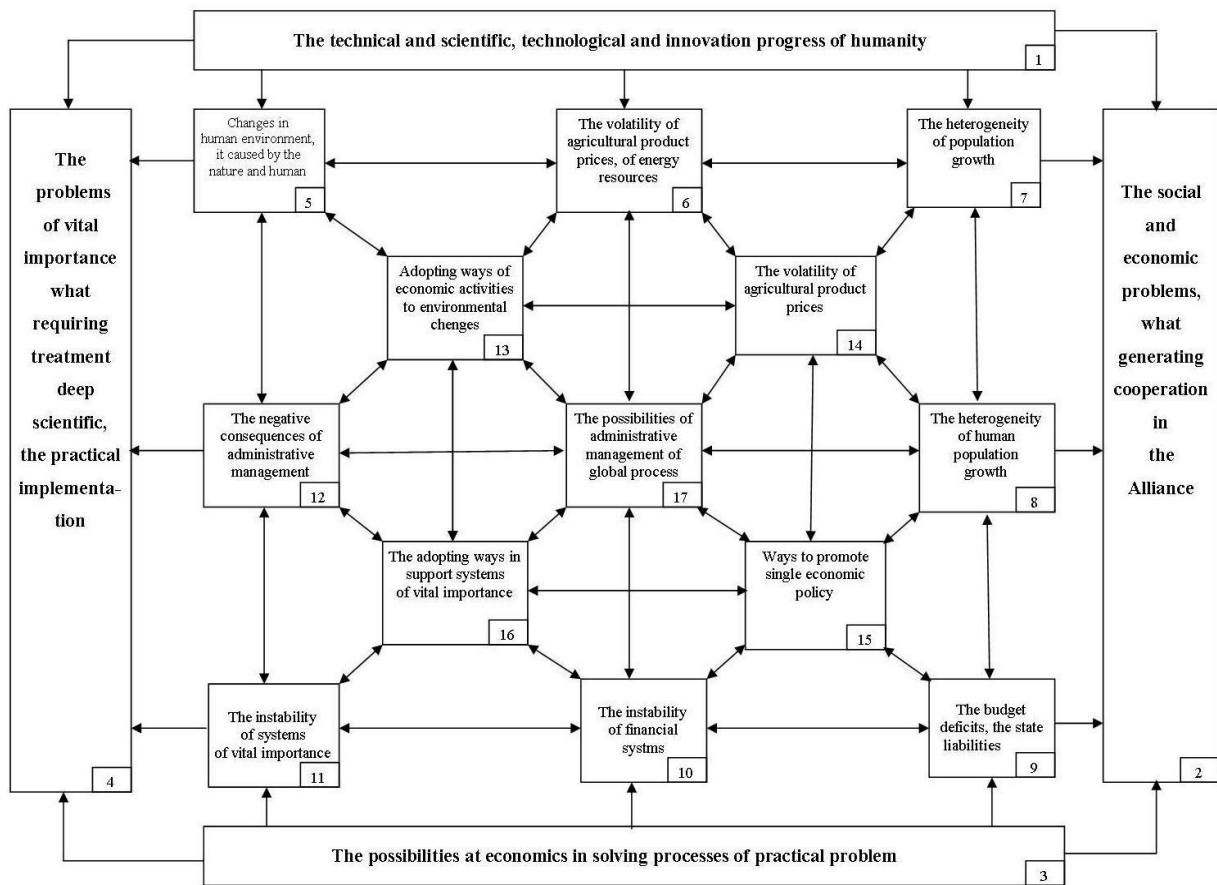

Fig. 1. Schema-bloc „Situatii ce necesita cooperarea eforturilor” /

Fig. 1. Scheme „Situations that require the cooperation of efforts”

Sursa/Source: Elaborată de autor./ Developed by the author.

Autorii afirmă faptul, că activitățile umane devin mai eficiente, mai diversificate datorită progresului tehnico-științific. Acesta, la rândul său, poate avea și impact negativ asupra mediului natural. În situațiile când mediul natural suportă anumite modificări (creșterea temperaturii medii anuale, perforația zonosferei etc.), umanitatea, de fiecare dată, apelează la același progres tehnico-științific în scopul de a identifica alternative tehnologiilor degradante. Blocul (5) din figura 1, în toate cazurile, este influențat de blocul (1). Volatilitatea prețurilor la produsele agricole, la resursele energetice (blocul 6) și modificările în mediul natural sunt influențate reciproc: utilizarea intensivă a resurselor energetice poluante, a chimicalelor generează

The authors assert that human activities become more effective, more diverse because of the scientific and technical progress. This, in turn, may have a negative impact on the natural environment. In situations when the natural environment supports some changes (increase of average annual temperature, perforation of zone sphere, etc.) humanity turns every time to the same scientific and technical progress in order to identify alternatives for degrading technologies. Block (5) of Figure 1 in all cases is influenced by the block (1). Volatility of prices for agricultural production and energy resources (block 6) and changes in the natural environment are mutually influenced: intensive use of polluting energy resources and

probleme ecologice; modificările în mediul natural (aparitia secetei) generează volatilizarea prețurilor la produsele agricole. Într-un asemenea „ansamblu” de situații pot apărea și probleme generate de crizele economico-financiare.

Multitudinea de probleme, relații, interdependențe poate fi supusă unei analize complexe numai printr-o tratare sistemică (figura 2). Strategiile în relațiile internaționale în cadrul Alianței Cooperatiste Internaționale sunt orientate, împreună cu eforturile altor structuri internaționale de gestionare administrativă ale proceselor globale (blocul (17)), spre atenuarea, depășirea, în măsura posibilităților, a unor probleme generate de sistemul, blocul (5). Activitățile de cooperare sunt „favorizate” de neomogenitatea problemelor în spațiu și în timp, generate de modificările în mediul umanității: consecințele calamităților naturale în unele teritorii, țări, pot fi ameliorate prin intermediul cooperării eforturilor, depășite de alte țări; penuria de produse alimentare în urma unei secete, prin cooperări, este acoperită cu produse alimentare din țările neafectate.

La soluționarea problemelor, generate de modificările în mediul umanității, direct sau indirect, interacționează blocurile (1), (6), (12), (17), (13) și (4) cu eforturile cooperante ale Alianței. Problemele din acest sistem de relații nu țin de inițiativele „benevole” ale țărilor. Alternative soluționării în comun a acestora nu sunt. Deci, autorii confirmă, că cooperările tuturor părților, țărilor, inclusiv a structurilor din ONU, din Alianța Cooperatistă Internațională țin de o importanță vitală și, deci, sunt obligatorii. Cooperările tuturor părților se desfășoară în profitul eforturilor științifice, practice, în crearea unor modalități de adoptare a activităților economice la modificările mediului natural. Dezvoltarea sistemelor de telecomunicații a creat premise pentru atenuarea, depășirea unor consecințe ale modificărilor mediului natural. Cooperările interstatale în cadrul Alianței nu pot restabili economiile la nivelul economiilor anti, de până la calamitatea respectivă; cooperările pot soluționa, poate parțial, unele probleme practice (de exemplu, cazul Japoniei din anul 2012), pot contribui la elaborarea unor modalități de conlucrări, de cooperări, de conformări la situațiile ireversibile create de natură, de calamitatea respectivă. Problemele „generate” de blocul (5) sunt acumulate în blocul (4) și „soluționate” de blocurile (1) și (3) cu participarea activă a sistemului cooperatist, numit „Strategii în REI în cadrul Alianței Cooperatiste Internaționale” (figura 2).

chemicals that create environmental problems; changes in the natural environment (drought occurrence) generate volatilization of agricultural prices. In such a "whole" of situations there can appear problems arising from financial and economic crises.

Multitude of problems, relationships, interdependencies may be subject to complex analyses only by systemic treatments (Fig. 2); strategies in international relations in the International Cooperative Alliance are oriented together with the efforts of other international structures of administrative management of global processes (block (17)), are targeted to mitigate as far as possible to overcome the problems generated by the system, block (5). Cooperative activities are "favoured" by the heterogeneity of problems in space and time, caused by changes in the humanity environment: the consequences of natural disasters in some regions, countries can be through the cooperation of efforts, superseded by other countries; food shortages following to a drought is covered through cooperation with food from countries that are not affected.

To solve problems caused by changes in the human environment, directly or indirectly blocks are interacting (1), (6), (12), (17), (13), (4) with the cooperative efforts of the Alliance. Problems from this system of relations are not related to "willing" initiatives of the countries. Alternatives for their joint solving do not exist. So, the authors confirm that the cooperation of all parties, countries including the UN structures, from the International Cooperative Alliance concern of a vital importance of existence and therefore are required. Cooperation of all parties is conducted for the benefit of scientific and practical efforts, in order to create ways of adapting the economic activities to the changes from the natural environment. Development of telecommunications systems created premises to mitigate and overcome the consequences of changes of the natural environment. Interstate cooperation within the Alliance can not restore the economies to the level of the before economies up to that calamity; cooperation can solve, maybe partly, the practical problems (eg the case of Japan in 2012), they can contribute to developing ways of collaboration, cooperation, compliance to irreversible situations created by the nature or the calamity. Problems "caused" by the block (5) are accumulated in the block (4) and "solved" by the blocks (1) and (3) with an active participation of the cooperative system, called "Strategies in International Economic Relations in the International Cooperative Alliance" (Fig. 2).

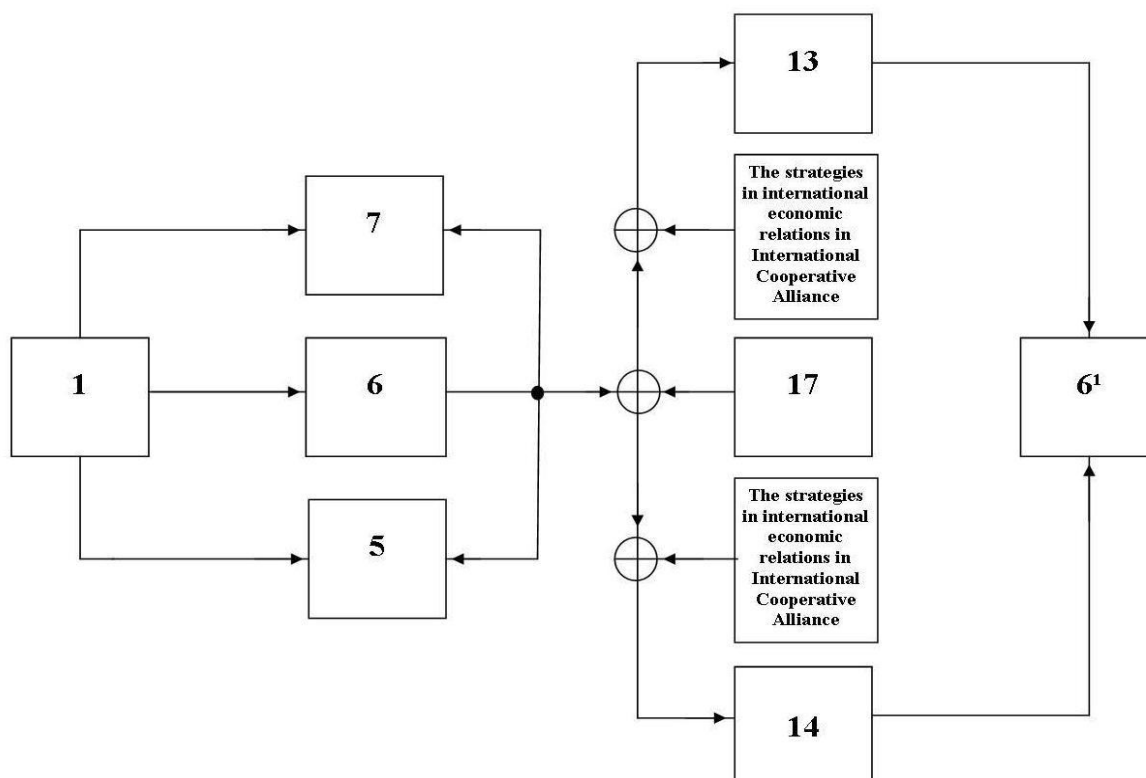

Fig. 3. Schema-bloc „Strategiile promoționale în cadrul Alianței Cooperatiste Internaționale în contextul volatilității prețurilor la produse alimentare, la resursele energetice”

Fig. 3. Scheme „Promotional strategies in the International Cooperative Alliance in the context of prices volatility at food products and energy resources”

Sursa/ Source: Elaborată de autor./ Developed by the author.

Autorii sunt de părere, că creșterea numărului populației este într-o anumită dependență de necesitatea de creștere a intelectului individului. În țările industrial dezvoltate, unde populația umană pune accent pe creșterea inteligenței, creșterea numărului populației este nesemnificativă sau poate chiar negativă. O situație opusă poate fi constatată în privința creșterii numărului populației în țările din Africa, America Latină și Asia. Progresul tehnico-științific, tehnologic, inovațional al umanității creează locuri pentru o muncă de un anumit nivel profesionist, care necesită o anumită pregătire intelectuală. Acest aspect „reduce” perioada de fertilitate, familiile sunt inițiate ca devieri de la cele firești – în consecință, creșterea numărului populației, de exemplu în Europa, Canada, Japonia, este nesemnificativă. Sunt și alți factori ce contribuie la reducerea numărului populației. În regiunile, unde tehnologiile productive sunt relativ mai reduse după nivelul de productivitate, eficiență, creșterea populației este considerabil mai mare. Penuria de investiții pentru crearea locurilor de muncă contribuie la creșterea sărăciei, la reducerea pregătirilor profesionale.

Concluzii. Autorii afirmă, că cooperările interstatale sunt necesare pentru atenuarea consecințelor, dezechilibrelor economice, financiare, modificărilor demografice, ecologice, deficitelor bugetare, datoriilor de stat, funcționărilor defectuoase ale sistemelor bancare, nivelului înalt al șomajului. Problemele enumerate pot fi soluționate, în exclusivitate, prin eforturi de colaborări, de

The authors argue that population growth is a particular need to increase the individual intellect. In industrialized countries, where human population focuses on growth of intelligence, population growth is insignificant or even negative. An opposite situation can be observed in increasing of human population in Africa, Latin America and Asia. Technical, scientific, technological and innovation progress of mankind creates places for work of a certain professional level, which requires a certain intellectual training. This aspect "cuts" the fertility period, families are deviations from the original as normal - therefore population growth, for example in Europe, Canada, Japan, is insignificant. There are other factors that contribute to reducing the population. In regions where production technologies are relatively lower according to the level of productivity and efficiency, population growth is considerably higher. Shortage of investment to create jobs contributes to increase of poverty, reduce of professional training.

Conclusions. The authors state that interstate cooperation are required to mitigate the consequences of economic and financial imbalances, demographic and environmental changes, budget deficits, debt, banking systems malfunction, the high level of unemployment. The listed problems can be solved exclusively through the collaborative efforts of international cooperation [6, p.110]. For this purpose it is necessary: to promote fiscal

cooperări internaționale [6, p. 110]. În acest scop este necesară: promovarea activităților fiscale; efectuarea restructurărilor economice; asigurarea stabilității cursurilor de schimb valutar, reducerea volatilității; estimarea reală a situațiilor economice din diverse țări.

Neomogenitatea veniturilor populației este generată de un șir de factori, inclusiv de nivelul deficitului bugetar, al datoriilor de stat. Imperfecțiunea sistemului financiar-bancar mondial, a politicilor fiscale naționale a generat imense datorii de stat, susținute în continuare de deficitele bugetare în anul 2013. Modalitățile de soluționare a problemei date sunt diferite. Acest aspect are explicații. De exemplu, în țările din UE, politicile de reducere a deficitului bugetar, a datoriilor de stat pot fi impuse. Politicile fiscale din SUA, adoptate în anul 2013, în viziunea autorilor, pot servi un exemplu și pentru alte țări.

Reducerea deficitului bugetar prin corelarea progresivă a cuantumului taxei de impozitare cu venitul contribuabilului reduce potențialul revoltelor sociale. Omogenizarea poverii fiscale, reducerea masivă a îndemnizațiilor sociale (exemplul Greciei, României și Spaniei) nu sunt cele mai potrivite modalități de reducere a deficitelor bugetare, a datoriilor de stat. În acest context, este necesar să subliniem existența a două probleme: elaborarea unor politici pentru conformare la situațiile economice – consecințe ale politicilor economice neadecvate din trecut; elaborarea unor politici ce ar exclude acumulările nejustificate ale datoriilor de stat. Problemele create pot fi soluționate doar prin intermediul cooperării eforturilor internaționale, prin tratări sistemice.

Autorii afirmă, că prin cooperare se realizează creșterea eficienței economice și a calității bunurilor și serviciilor, ieftinirea mărfurilor și ridicarea standardului de viață al populației. Eficiența și calitatea se îmbunătățesc, întrucât operatorii produc, în primul rând, pentru ei. Mărfurile vor fi mai ieftine, deoarece prin cooperare se înlătură numeroasele categorii de intermediari, care intervin între producător și consumator și scumpesc bunurile și serviciile finale. Pe aceste baze, se îmbunătățește raportul dintre venituri și prețuri, cu efecte pozitive asupra nivelului de trai [5].

activities; to conduct economic restructuring; foreign exchange stability assurance, reducing volatility; real estimation of the economic situations from different countries.

Heterogeneity of household income is generated by a number of factors, including the budget deficit, the state debt. Imperfection of the world banking system, public fiscal policies have generated huge national debt, further supported by budget deficits in 2013. Ways to solve this problem are different. This aspect has an explanation. For example, in EU countries, policies to reduce the budget deficit, public debt may be imposed. U.S. tax policies, adopted in 2013, according to the authors, may serve an example for other countries.

Decrease of the budget deficit by the progressive correlation of the amount of tax the taxpayer's income tax, reduces the potential of social unrest. Homogenization of the tax burden, the massive decrease of social benefits (eg Greece, Romania, Spain) are not the most appropriate ways to reduce budget deficits, public debt. In this context it should be stressed that there are two problems: the development of policies for compliance with economic situations - consequences of inappropriate economic policies of the past; the development of policies that would exclude unnecessary accumulation of public debt. Problems created can be solved only through international cooperation efforts by systemic treatment.

The authors state that through the cooperation there are achieved economic efficiency and quality of goods and services, decrease in price of goods and raising the living standards for the population. Efficiency and quality are improved as co-operators produce primarily for them. Goods will be cheaper because through the cooperation there are removed numerous categories of intermediaries (which occur between producers and consumers) and that make final goods and services more expensive. On this basis, there is improved the relationship between income and prices, with positive effects on living standards [5].

Referințe bibliografice / References

1. DANILIUC, A., GRIBINCEA, A. Impactul cooperăției de consum al R.Moldova. Intern Scientific and Practical Conference. Economic Growth in Conditions of Globalization. VII th edition. Chișinău, vol. I: IEFS, 2012, p.176
2. MANKIW, N. Gregory. *Macroeconomics*. 2nd edition. Harvard, 1994, june. 514 p. ISBN 978-0879017224.
3. MLADENATZ, G. *Istoria gândirii cooperative*: ediție nouă, refăcută a istoriei doctrinelor cooperative. București: Ed. Institutului de Arte Grafice „Lupta”, 1935. 252 p.
4. POPESCU, G. *Evoluția gândirii economice*. București: C. H. Beck, 2009. 1224 p. ISBN 978-973-115-559-3.
5. Кооперативы в процессе социального развития и проведение Международного года кооперативов. Доклад Генерального секретаря Генеральной Ассамблеи. Организация Объединенных Наций [accesat 12 noiem. 2012]. Disponibil: <http://www.copac.coop/publications/un/a66136r.pdf>
6. РАХМАНГУЛОВ, М. Вклад «группы двадцати» в преодоление дисбалансов в мировой экономике (фискальная консолидация). В: Вестник международных организаций = International Organizations Research Journal. 2012, № 3, сс. 109-119. ISSN 1996-7845.
7. САХАПОВ, А. Сдерживание протекционистских мер в условиях кризиса. В: Вестник международных организаций = International Organizations Research Journal. 2012, № 3, сс. 120-131. ISSN 1996-7845.
8. European Community of Consumer Cooperatives [accesat 12 noiem. 2012]. Disponibil: www.eurocoop.org
9. International Co-operative Alliance [accesat 12 noiem. 2012]. Disponibil: www.ica.coop

Recomandat spre publicare: 12.02.2013